

- **În perioada 29 octombrie-19 noiembrie 2014**, [Attila Gidó](#) (cercetător ISPMN) a efectuat un **stagiul de cercetare** în localitatea Sde Boker - Midreshet Ben Gurion, Israel. Aici se află unul dintre cele mai mari centre de cercetare pentru studiul sionismului și al Statului Israel (*The Ben-Gurion Research Institute for the Study of Israel and Zionism*). Arhiva lor găzduiește o colecție bogată de documente referitoare la aceste teme, respectiv la Holocaust. În cele trei săptămâni [Attila Gidó](#) a consultat arhiva personală a lui Chaim Weissburg, un fost conducător sionist din Transilvania interbelică. Weissburg, până la moartea lui în 1959, a colectat sistematic documente referitoare la mișcarea sionistă din România și Ungaria, referitoare la acțiunile de salvare a evreilor din Ungaria (1940-1944) cât și despre Holocaustul din Transilvania de Nord. Pe lângă colecția de documente, arhiva găzduiește și o colecție de presă cu cele mai importante ziare evreiești de limba maghiară de după 1918.
- **În perioada 10-11 noiembrie 2014**, [Attila Gidó](#) (cercetător ISPMN) a participat la **workshopul internațional** intitulat *Trauma and Rehabilitation: Jews and Jewish Life in Hungary after the Holocaust, 1945-1957* [Traumă și reconstrucție. Evreii și viața evreiască în Ungaria după Holocaust, 1945-1957] organizat de către The International Institute for Holocaust Research, Yad Vashem (Institutul Internațional pentru Cercetarea Holocaustului, Yad Vashem) din Ierusalim, Israel. În prezentarea sa cu titlul *The Holocaust in Hungary - Schools and Research Topics in Romania* [Holocaustul în Ungaria - școli și teme de cercetare în România] [Attila Gidó](#) a vorbit despre istoriografia românească a Holocaustului din Ungaria. Textul va apărea într-un volum colectiv publicat la Editura Institutului „Yad Vashem” din Ierusalim în 2015 cu titlul *Trauma and Rehabilitation: Jews and Jewish Life in Hungary After the Holocaust, 1945-1957*.
- **Miercuri, 12 noiembrie 2014**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) a participat la **atelierul** intitulat ***Etnicitatea: construct politic, social și/sau cultural. Opera, viziunea și contribuția lui Nicolae Gheorghe la înțelegerea problematicii rome*** - organizat de Asociația Romano ButiQ cu sprijinul Rețelei Academice Europene de Studii asupra Romilor și Fundației PAKIV European Roma Fund. Reprezentanța Comisiei Europene în România a găzduit acest eveniment. Titlul prezentării lui [László Fosztó](#) a fost *De la etnogeneza la participarea politică a romilor la nivele diferite în Europa*. Cercetătorul a făcut un scurt rezumat al celor mai importante teme din contribuția academică a lui Nicolae Gheorghe, pe baza operelor publicate și a experiențelor colaborării cu el în cadrul ISPMN.
- **Joi, 13 noiembrie 2014**, [Lehel Peti](#) (cercetător ISPMN) a participat la **workshopul** intitulat *Eurasian Alterities: Indigenous and Minority Worldviews in Post-Socialist Societies* [Alterități eurasiatice: minorități în societăți postsocialiste]. Workshopul a avut loc la Universitatea din Cork, Irlanda, și a fost organizat de Marginalised and Endangered Worldviews Study Centre - MEWSC [Centrul de Cercetare a Minorităților Marginalizate în Pericol], cu participanți din Estonia, Franța, Irlanda, Statele Unite ale Americii și România. [Lehel Peti](#) a susținut o **prelegere** cu titlul ***Religion, Social Change and the Moldavian Csángós*** [Religie, schimbări sociale și ceangăii din Moldova] în care a prezentat comunitatea ceangăilor din Moldova, punând un accent deosebit pe folosirea limbii și etnicitatea ceangăilor. A doua parte a prezentării s-a centrat pe rolul religiei în perioada socialistă în satele ceangăilor din Moldova. Workshopul a avut și o sesiune internă de proiectare a Centrului de Cercetare Marginalised and Endangered Worldviews Study Centre (MEWSC) în care [Lehel Peti](#) a fost ales ca membru al Consiliului Consultativ Internațional MEWSC.
- **Sâmbătă, 15 noiembrie și duminică, 16 noiembrie 2014**, **filmul documentar** *Valea plângerii* (ISPMN&Triba Film 2013, regizori Mihai Andrei Leaha, [Iulia Hossu](#) și Andrei Crișan) a fost proiectat la Budapesta, în cadrul festivalului Verzio International Human Rights Documentary Film Festival (11 noiembrie - 16 noiembrie 2014). Regizorii Mihai Andrei Leaha și Andrei Crișan au fost prezenți la discuțiile ce au avut loc după proiecții. Vezi programul și filmele proiectate [aici](#).
Sâmbătă, 29 noiembrie 2014, documentarul *Valea plângerii* a avut proiecția în Grecia, Atena, în cadrul festivalului de film ETHNOFEST- Athens Ethnographic Film Festival. Vezi programul [aici](#).

- **Marti, 18 noiembrie 2014**, la sediul ISPMN a avut loc o conferință de presă în legătură cu rezultatele finale ale proiectului [SEEMIG](#), proiect strategic transnațional care, pe parcursul a doi ani și jumătate, a abordat fenomenul migrației internaționale în regiunea Europa de Sud-Est. Din echipa internațională a proiectului au făcut parte Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale (Cluj-Napoca), Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe și Consiliul Județean Harghita, ei fiind responsabili pentru studiul situației din România. Tamás Kiss (cercetător ISPMN), expert tematic în cadrul proiectului SEEMIG, a prezentat doi dintre pilonii centrali ai proiectului: evaluarea sistemelor de producere a datelor și sursele de date existente despre migrație, respectiv analiza proceselor migratorii. În contextul proceselor migratorii, Tamás Kiss a prezentat și unele rezultate ale studiului dimensiunii etnice a migrației, mai exact situația maghiarilor din Transilvania. Comunicatul de presă în limba română poate fi accesat [aici](#).

Diferite articole în limba maghiară despre eveniment puteți vizualiza aici: [articol 1](#), [articol 2](#), [articol 3](#), [articol 4](#).

- **Miercuri, 19 noiembrie 2014**, a fost organizată o ceremonie la Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj în cadrul căreia au fost premiate cele mai bune publicații tipărite în județul Cluj în anii 2012 și 2013 (Anul Editorial Clujean, edițiile a VII-a și a VIII-a). În cadrul evenimentului cartea cercetătorului ISPMN [Attila Gidó](#) cu titlul ***Oktatási intézményrendszer és diákpopuláció Erdélyben 1918-1948 között/Sistemul instituțional educațional și școlăria din Transilvania între 1918-1948***, Editura Erdélyi Múzeum-Egyesület, Cluj-Napoca, 2013 a fost premiată la categoria *Premiul pentru valorificarea patrimoniului cultural literar*. Detalii vedeți [aici](#).

- **Joi, 20 noiembrie 2014**, ISPMN în parteneriat cu Muzeul Național al Țăranului Român au organizat **expoziția** cu titlul ***Turcii și tătarii din Dobrogea. Amintiri***. Vernisajul a avut loc pe data de 20 noiembrie 2014, în cadrul MNȚR, unde expoziția va rămâne deschisă până pe data de 31 decembrie 2014. Din partea ISPMN a fost prezentă la vernisaj **Adriana Cupcea (cercetător ISPMN)**.

Expoziția conține 32 de fotografii, provenind din colecții personale ale membrilor celor două comunități, turcă și tătară din Dobrogea. Acestea au fost preluate în formă digitală și ulterior prelucrării lor au fost imprimate pe pânză. Tema expoziției, așa cum sugerează și titlul, o constituie o istorie în imagini a celor două comunități, așa cum se regăsește în arhivele de familie, practic o istorie a vieții private a unor destine de familie sau individuale, care fiecare în parte surprind evenimente, perioade așa cum au fost ele trăite de membrii comunității. Fotografiiile redau momente din viața de familie a celor două comunități - nuntă, circumcizie, înmormântare - dar și aspecte care țin de cultura, religia și modul de petrecere a timpului liber. Din punct de vedere cronologic, fotografiile cuprind segmentul între începutul secolului al XIX-lea și până la începutul secolului XX. Expoziția a fost vernisată pentru prima dată la Constanța, la Muzeul de Istorie Națională și Arheologie în cadrul conferinței *Construcția identitară la turcii și tătarii din Dobrogea*, în data de 9 octombrie 2014.

- **Joi, 20 noiembrie 2014**, a avut loc Atelierul ISPMN - **Demografie și antropologie**. Dr. Patrick Heady (Institutul Max Planck pentru Antropologie Socială din Halle/Saale, Germania) a prezentat studiul lui intitulat *Feeling secure to reproduce - economy, community and fertility in Southern Europe [A te simți în siguranță pentru a te reproduce: economie, comunitate și fertilitate în sudul Europei]*. Patrick Heady a coordonat un proiect internațional pe tema rudeniei și a securității sociale, *KASS - Kinship and Social Security*, proiect care a analizat comparativ structurile de rudenie, gospodăriile, în 8 țări europene folosind o metodologie complexă care a avut componente de studii etnografice, analiză de rețea și metode demografice. Una dintre concluziile analizei a fost că fertilitatea scăzută, care poate fi observată în sudul și estul Europei, trebuie explicată printr-un model care completează cauzalitatea economică cu o analiză antropologică, adică schimbările în fertilitatea unor comunități poate fi atribuită și existenței unei balanțe între competiție intra-comunitară și existența structurilor de suport. Gazda evenimentului a fost [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) iar prezentarea a fost urmată de discuții. Mai multe detalii despre Proiectul KASS puteți afla [aici](#), iar despre Atelierul ISPMN [aici](#).

- **În perioada 21-22 noiembrie 2014**, a avut loc la Cluj-Napoca Conferința Anuală a Societății de Antropologie Socială și Culturală din România intitulată *Moduri de apropiere și rezistență socială*. Conferința a fost găzduită de Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială în parteneriat cu facultatea de Științe Politice (UBB), Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale. Conferința a reprezentat un spațiu comun pentru cercetări care revelează formele pe care le iau apropierea și rezistența în diverse contexte sociale și la scale diferite, concentrându-se pe experiențele din Europa Centrală și de Est. Transformările sociale recente au format ideea de bază a conferinței, mai ales regândirea relației dintre putere și rezistență prin redefinirea termenilor teoretici, dar în același timp bazându-se pe detalii etnografice relevante din acest punct de vedere. Astfel, conferința a găzduit sesiuni cu privire la procesele de migrație, la practici religioase, minoritatea romă etc. **Panel-ul** intitulat *Jocul clasificărilor. Producerea de date și conceptualizarea categoriilor etnice* a fost organizat de către [István Horváth](#) (președinte ISPMN) și [Stefánia Toma](#) (cercetător ISPMN). Scopul sesiunii a fost acela de a oferi o platformă pentru cei interesați de diferitele aspecte ale identificărilor și clasificărilor etnice, fie ele de natură teoretică, metodologică sau etică. [István Horváth](#), în **prezentarea** intitulată *Dincolo de realismul demografic: negocierea etniei la recensământul din România* a scos în evidență anumite aspecte ale construcției statisticilor etnice oficiale: definirea limbii materne, a etniei și logica clasificării. La rândul său, Tamás Kiss (cercetător ISPMN) în **prezentarea** intitulată *Cine este maghiar? Politici de cetățenie și luptele clasificatorii în definirea națiunii maghiare* a plasat politica de cetățenie în contextul luptelor îndelungate de clasificare în definirea națiunii ungare, spunând că modificarea legislației electorale a rămas un act controversat și contestat politic în contextul în care percepția cetățenilor unguri despre maghiarii de peste hotare nu s-a schimbat. Prezentările au fost urmate de observațiile și comentariile discutantului, care a fost Patrick Heady (cercetător la Max Planck Institute for Social Anthropology), invitat special al ISPMN. Mai multe detalii despre eveniment puteți afla [aici](#). În cadrul aceleiași conferințe, **vineri, 21 noiembrie 2014**, [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN) împreună cu Ana Ivasiuc (Universitatea din Giessen) a organizat **panelul** intitulat *Rezistența romă în contextul politicilor de intervenție și dezvoltare*. Panelul a avut trei sesiuni consecutive cu 9 prezentări: Enikő Vincze, Hașdeu Iulia - Battaglini Monica, Ana Ivasiuc, Alina Petra Marinescu-Nenciu - Maria-Cristina Ghiță, Pietro Cingolani, [Zsuzsa Plainer](#), Mariya Ivancheva, Adrian-Octavian Dohotaru și Cătălin Berescu. [László Fosztó](#) a fost moderatorul și discuția prezentărilor a fost oferită de Nicolata Bițu (SNSPA/Romano ButiQ). Mai multe detalii aflați [aici](#).
- **Marți, 25 noiembrie 2014**, a avut loc lansarea **proiectului** cu titlul ***Cartografierea sociografică a comunităților de romi din România pentru o monitorizare la nivel comunitar a schimbărilor privind integrarea romilor (SocioRoMap)***. Proiectul este realizat de către Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale în parteneriat cu Fundația pentru o Societate Deschisă și Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice (CCRIT). Proiectul este finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014 în cadrul Programului Combaterea Sărăciei în România (RO25) și are o durată de 24 de luni. Obiectivul general al proiectului este acela de a contribui la combaterea excluziunii sociale a romilor din România prin dezvoltarea instrumentelor și capacităților necesare pentru atenuarea inegalităților socio-economice dintre romi și populația majoritară. Procesul de cartografiere vizează 3181 de unități administrative, rurale și urbane, complementar realizându-se descrieri sociologice pentru 50 de orașe având peste 30000 de locuitori și 25 de studii de comunitate. Detaliile despre acest proiect pot fi urmărite pe tot parcursul defășurării sale [aici](#).
- **Marți, 25 noiembrie 2014**, [Attila Gidó](#) (cercetător ISPMN) a participat la un **workshop internațional** organizat de către NIOD Institute for War, Holocaust and Genocide Studies (NIOD Institutul pentru Studierea Războiului, Holocaustului și Genocidului). Workshopul s-a desfășurat în cadrul proiectului de cercetare multinațional *EHRI (European Holocaust Research Infrastructure/Infrastructura Europeană a Cercetării Holocaustului)* la Amsterdam și a avut ca scop testarea noului website al acestui proiect. [Attila Gidó](#) a participat la eveniment în calitate de membru al *EHRI - Research Users Advisory Committee* (Comitetul Consultativ de Cercetare al EHRI). La testare a fost verificată funcționarea corectă a noului website precum și corectitudinea datelor prelucrate de dezvoltatorii site-ului.

- În perioada 27-29 noiembrie 2014 a avut loc la Cluj-Napoca **Conferința Anuală a Societății de Sociologie din Ungaria** intitulată *Națiune în regiunea Carpatică. Maghiarii și vecinii lor - perspective sociologice*. Conferința a fost găzduită de Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială din Cluj-Napoca. Conferința a reprezentat un spațiu comun pentru cercetări care revelează formele diferite pe care le ia definiția națiunii și a minorității în comparație cu alte cercetări din Europa. Astfel, conferința a găzduit sesiuni cu privire la procesele de migrație, practicile religioase, minoritatea romă, excluziunea spațială și inegalități sociale etc. **Panel**-ul intitulat *Romii în Bazinul Carpatic*, a fost organizat de către [Stefánia Toma](#) (cercetător ISPMN) și [László Fosztó](#) (cercetător ISPMN). Scopul sesiunii a fost acela de a oferi o platformă pentru cei interesați de a-și prezenta cele mai recente rezultate în cercetarea romilor. Secțiunea a găzduit patru prezentări pe tema conflictelor interetnice (László Magyarai Nándor, UBB, Cluj), reziliența în rândul studenților romi (Máté Dezső, Academia de Științe a Ungariei), factorii de succes ai unui program de locuire pentru romi (András Morauszki, Academia de Științe a Ungariei) și discriminarea multiplă a romilor pe piața muncii (Katalin Tardos și Tímea Tibori, Academia de Științe a Ungariei).

■ În data de 28 noiembrie, [Stefánia Toma](#) a avut o **prezentare** plenară în **panel**-ul intitulat *Relații interetnice și identitate* alături de György Csepeli (ELTE, HU), Margit Feischmidt (Academia de Științe a Ungariei), István Murányi (UD, HU) și Marius Lazăr (UBB, Cluj), cu titlul *The Roma? Beneficiaries of Social Assistance. Dissonant Attitudes of Social Providers*. Prezentarea s-a centrat pe modul în care stereotipurile și prejudecățile referitoare la minoritatea romă și care se regăsesc în discursul public sau în rândul populației majoritare (așa cum ne arată anchetele sociologice care au fost prezentate la rândul lor în cadrul acestei conferințe) se regăsesc și în interiorul instituțiilor. Diferența între ele este că, contextul instituțional, formal, dă o autoritate în plus acestor atitudini stereotipizante oferind posibilitatea de a transforma o atitudine stereotipizantă în discriminare instituțională. Mai multe detalii despre eveniment puteți afla [aici](#).

- A apărut **articolul** intitulat *The Plight of Romanian Social Protection: addressing the vulnerabilities and well-being in Romanian Roma families*, autori [Stefánia Toma](#) (cercetător ISPMN) și Maria Roth (profesor, UBB), în The International Journal of Human Rights, vol. 18, nr. 6, pp. 714 -734.

Articolul discută barierele care limitează accesul romilor la diferite drepturi de bază în România. Argumentele sunt construite parțial pe câteva date statistice care se referă la situația romilor din România, dar și pe rezultatele unei anchete realizate de ISPMN în rândul asistenților/lucrătorilor sociali angajați de către primăriile rurale, unde pe baza recensământului au fost identificate comunități de romi sau persoane de etnie romă. Rezultatele arată că există o oarecare distanță socială nu doar între populația generală majoritară și populația romă, dar și între romi și persoanele care lucrează în cadrul acelor instituții care implementează programe de integrare socială. Concluzia articolului este că politicile referitoare la integrarea romilor, în special, și a grupurilor dezavantajate, în general, ar trebui să ia în considerare inclusiv această distanță socială dintre persoanele abilitate și beneficiari (în cazul acesta, romii) deoarece distanța socială mare între aceștia poate îngreuna protecția și empowerment-ul persoanelor sau a grupurilor vulnerabile.

- Cei interesați de evenimentele organizate de către [ISPMN](#) pot accesa pagina noastră de internet. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.